



ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ
ΝΗΠΙΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ



Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τμήμα Επιστημών της Αγωγής

Σειρά: Ενημερωτικά Έντυπα για την Νηπιοσχολική Αγωγή

ΤΟ ΧΙΟΥΜΟΡ ΤΩΝ ΒΡΕΦΩΝ (γέννηση-3χρόνων)

Ο Γιάννης (20μηνών) δίνει στην νηπιαγωγό (Μαρία) το σφουγγαράκι που χρησιμοποίησε για να καθαρίσει το χώρο που έφαγε και της λέει « έλα μαμά.» Η νηπιαγωγός τον κοιτά με περίεργο βλέμμα, χαμογελάει και του λέει «Γιάννη!» Ο Γιάννης χαμογελάει και λέει «έλα μπαμπά.» Η νηπιαγωγός χαμογελάει και επαναλαμβάνει «Γιάννη!!» Ο Γιάννης την κοιτά, χαμογελά και λέει «έλα Μαρία», της δίνει το σφουγγαράκι και συνεχίζει «Γιάννης, αστείο αγόρι» γελώντας.

Κοινές παραδοχές για τον ορισμό του χιούμορ:

- ☀ Το γέλιο και το χαμόγελο αποτελούν τα κοινωνικά χαρακτηριστικά του χιούμορ
- ☀ Περιλαμβάνει συναίσθημα και σκέψη
- ☀ Προκαλεί αλλαγή στη ψυχολογική διάθεση
- ☀ Δεν είναι ατομική εμπειρία, περιλαμβάνει τουλάχιστον 2 άτομα

Θεωρητικό πλαίσιο για το χιούμορ των βρεφών (Λοίζου, 2002)

- 👉 Τα βρέφη μπορούν να παράγουν και να απολαύσουν χιούμορ από τη βρεφική περίοδο.
- 👉 Το χιούμορ που παράγουν και απολαμβάνουν είναι μια γνωστικο-κοινωνική εμπειρία.
 - ☀ χρησιμοποιούν γνωστικές δεξιότητες
 - ☀ αξιοποιούν κοινωνικές δεξιότητες και αναγνωρίζουν τα κοινωνικά πλαίσια της εμπειρίας
 - ☀ η οικειότητα και η παιγνιώδης αλληλεπίδραση είναι απαραίτητα στοιχεία του πλαισίου και των συμμετεχόντων

ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΟΓΟΥ

☀ ΑΣΥΜΦΩΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τα παιδιά γνωρίζουν πως αναμένεται να συμπεριφερθούν σε διάφορες καταστάσεις αλλά επιλέγουν να συμπεριφερθούν ακριβώς αντίθετα ή γελούν όταν άλλοι συμπεριφέρονται με αυτό τον τρόπο.

Π.χ. Η Άννα (19 μηνών) τρέχει στην τουαλέτα και κάθεται φορώντας τα ρούχα της. Η μαμά την ακολουθεί, την βλέπει που κάθεται και χαμογελά. Η Άννα κοιτάει τη μαμά και λέει «πιπί», γελά και τρέχει έξω από την τουαλέτα.

☀ ΑΣΥΜΦΩΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΩΝ

Τα παιδιά αν και γνωρίζουν τη σωστή χρήση διάφορων αντικειμένων ενεργούν με τρόπο παράλογο/ασύμφωνο και τα χρησιμοποιούν "λανθασμένα" ή απολαμβάνουν όταν κάποιος άλλος το κάνει.

Π.χ. Ο Νικόλας (21 μηνών) παίρνει λίγο γιαούρτι από το μπολ του, σηκώνει τα χέρια και το τοποθετεί στο κεφάλι του ανακατεύοντας το με τα μαλλιά του. Κοιτάει τη μαμά και χαμογελώντας λέει «σαμπουάν!».

☀ ΑΣΤΕΙΕΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ, ΚΙΝΗΣΕΙΣ, ΗΧΟΙ, ΛΕΞΕΙΣ

Τα παιδιά χρησιμοποιούν διάφορους τρόπους με όλο τους το σώμα να δημιουργήσουν αστείες καταστάσεις ή απολαμβάνουν τέτοιες περιπτώσεις από άλλους. *Π.χ. Βλέπουν ανάποδα κάτω από τα πόδια τους ή βγάζουν τη γλώσσα τους έξω.*

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗΣ

■ ΣΚΟΠΙΜΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Τα παιδιά γνωρίζουν τους κανόνες στο πλαίσιο στο οποίο βρίσκονται (π.χ. σχολείο, σπίτι) και σκόπιμα τους παραβιάζουν.

Π.χ. αντί να δώσουν το μπουλ του φαγητού τους στη μαμά ή νηπιαγωγό, το βάζουν στο κεφάλι σαν καπέλο.

■ ΤΥΧΑΙΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΟΚΙΩΝ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Στην αλληλεπίδραση τους με τους ενήλικες ανακαλύπτουν ότι κάποιες πράξεις τους προκαλούν αντίδραση και αυτό τους αρέσει και το επαναλαμβάνουν γελώντας.

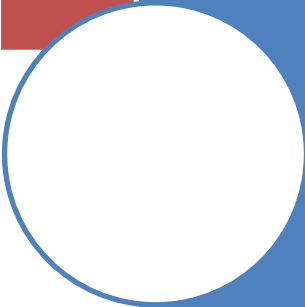
Π.χ. Ο Κωστής (18 μηνών) παίζει με τα κραγιόν και κάνει μουντζούρες στο χαρτί. Στη διαδικασία αυτή βάζει το κραγιόν στο στόμα και όταν η μαμά του τον βλέπει, έκπληκτη του λέει ότι το κραγιόν δεν τρώγεται. Την επόμενη φορά που ο Κωστής παίζει με το κραγιόν, βλέπει τη μαμά, χαμογελάει και το βάζει στο στόμα.

ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΧΙΟΥΜΟΡ ΓΙΑ ΤΑ ΒΡΕΦΗ



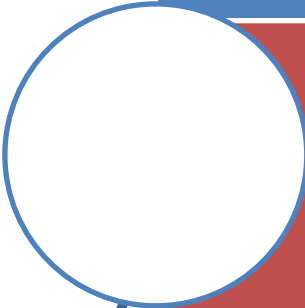
Το χιούμορ βοηθά τα βρέφη να κατανοήσουν τον κόσμο τους.

Να πειραματιστούν και να λύσουν προβλήματα.



Το χιούμορ βοηθά τα βρέφη να αναπτύξουν σχέσεις.

Να κοινωνικοποιηθούν, να αναπτύξουν φιλίες, να ενδυναμωθούν κοινωνικά και να αναπτύξουν αυτοπεποίθηση.



Το χιούμορ βοηθά τα βρέφη να αλλάξουν τον κόσμο τους.

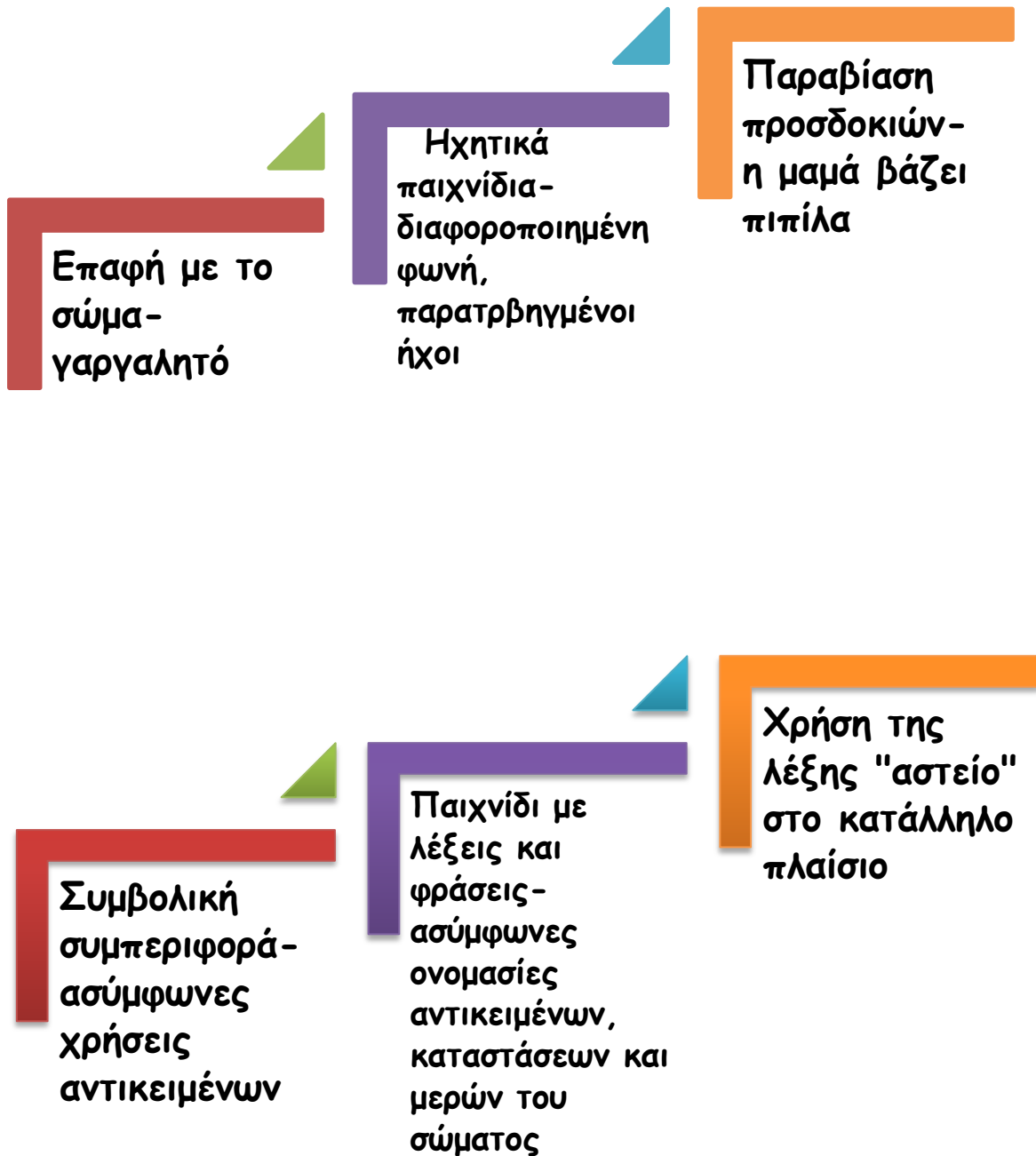
Να εξερευνήσουν, να αναδομήσουν τις γνώσεις /δεξιότητες τους, να μάθουν και να δημιουργήσουν.



Το χιούμορ βοηθά τα βρέφη να διασκεδάσουν.

Να χαλαρώσουν, να ηρεμήσουν, να γελάσουν και να ευεργετηθούν συναισθηματικά

ΠΟΡΕΙΑ ΧΙΟΥΜΟΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΒΡΕΦΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ



ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΓΟΝΕΙΣ

- ♣ **Παιχνίδι**- παίζω με το βρέφος και εμπλέκομαι ενεργά στις δραστηριότητες του σ' ένα πνεύμα αποδοχής των απροσδόκητων ή επαναλαμβανόμενων ενεργειών του.
- ♣ **Ευελιξία**- δείχνω ευελιξία ειδικά στο πλαίσιο της καθημερινότητας, π.χ. διαδικασία μπάνιου- αποδέχομαι τις προσπάθειες του βρέφους για παραγωγή χιούμορ παίζοντας με το νερό ή τη σαπουνάδα (πάντα μέσα στα πλαίσια της ασφάλειας).
- ♣ **Επεξήγηση και γλωσσική ενίσχυση**- είμαι πρότυπο παραγωγής ή και απόλαυσης του χιούμορ δίνοντας πάντα τις λεκτικές επεξηγήσεις στο βρέφος για να αποκτήσει το λεξιλόγιο αλλά και να κατανοήσει το πλαίσιο. Ενισχύω λεκτικά το βρέφος περιγράφοντας τις πράξεις του.
- ♣ **Αποδοχή και επίδειξη απόλαυσης**- αποδέχομαι τις προσπάθειες παραγωγής χιούμορ, γελώ με τα αστεία που κάνει το βρέφος έστω αν αυτά δεν μου φαίνονται ιδιαίτερα χιουμοριστικά ή αν αυτά παραβιάζουν τις προσδοκίες μου.

Βιβλιογραφία:

Loizou, E. (2002). *Humorous Minds and Humorous Bodies: Humor within the social context of an infant child care setting*. Dissertation. Teachers College-Columbia University, New York-USA.

Loizou, E. (2005). Infant Humor: the Theory of the Absurd and the Empowerment theory. *International Journal of Early Years Education* 13 (1), 43-53.

Υπεύθυνη Σειράς:

**Ελένη Λοίζου, Επίκουρη Καθηγήτρια
Πανεπιστήμιο Κύπρου**

Email: eloizou@ucy.ac.cy

Τηλ: 22892950

EENA: <http://www2.ucy.ac.cy/eena/index.html>

